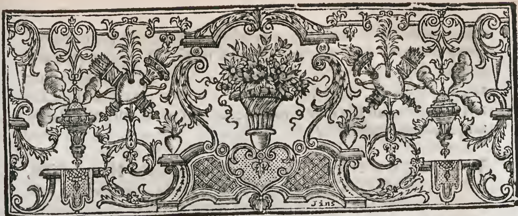

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigesimâ-secundâ mensis Martii, anno Domini M. DCC. LVII.

M. ACHILLE-FRANCISCO FONTAINE, utriusque Pharmaciæ Professore, Doctore Medico, Præside.

An quæ viris, eadem mulieribus conveniunt corporis & animi exercitia?

I.

ULIER divinitatis opus, humanitatis honos, iisdem è principiis conflata quibus & mas, eodem quoque partu edita quondam fuit æquè particeps ac ille corporis affectionum, nec animi dotibus ab eo degener. Inde vir feminâ non potior alter ab alterâ; quid in corde, quid in cerebro discrepat? In utroque nonne lien, hepar, pulmo, renes planè consimiles, frontis eadem dignitas, ossium cartilaginum par numerus? Vasorum propagines an aliis virile corpus, aliis muliebre succis alluunt? Hujus & illius animata compages an diversis movetur musculis? Numquid & ambobus & necessaria victûs & medicinæ communitas, æquale vitæ stadium, mutuos ad amplexus æmula propensio? Nec minùs

utile quàm dulce connubium pulchrâ dum ſobole facit utrumque parentem: hæc grata nuptiarum meſſis eſt, quam partitur cum conjuge conjux. Sic patrum in natos diviſum eſt cum matribus imperium. Inter ſe tam bene ſi conveniunt utriuſque ſexûs homines, an illa quæ viro concedis exercitia corporis & animi, mulieri denegabis?

II.

MOTUS expers nulla corporis exercitatio. Hæc, ut ille, viris eſt familiaris ac mulieribus, natis coæva veluti naſcituris. Nonne fœtus, ſive mas ſive femina, ſimile ponit exercitationis tirocinium, dum concluſus in uteri latebris æquo pulſat pede viſcera parentis, nec impari calcitratu ſuum rumpit carcerem lucis uſurâ fruiturus? An non & in cunis ſua peculiaris eſt infantulis exercitatio quæ cadit in utrumque ſexum? Quin & puellulæ, quæ factæ ſunt ætatulâ paulo provectiores, æqualibus cum pueris mille modis exercentur, choreis indulgent, ſaltationi, pilæ volatili, concentibus, ambulationi. Annis poſt modum accedentibus, quot teneræ virgines, quot nuptæ mulieres, dum ſui juris ſunt, equitant ſeſſione maſculâ, venantur, natant, piſcantur; ſunt quæ ſub dio verſantur inter armatos ſexum mentitæ, quæ viris ipſis martios affundunt animos, quæ cum viris terram colunt, arant, fodiunt, quæ ferunt arbores, metunt ſegetes, maritant vitibus ulmos. Gemunt aliæ ſarcinarum ſub pondere, ſudant, algent, aliæ pernoctant humi, totâ die pedites eunt redeuntque vias quàm longiſſimas. Tot exercitationum labores ferunt & utero gerentes, mox daturæ progeniem valentiſſimam. Deſinant igitur urbanæ mulieres exercitia præ graviditate recuſare, fugiant mollioris & umbratilis vitæ delicias fœtui ſimul & fœtu mala multa parituras. Nec aliunde fortaſſis eſt quod prægnantes olim matronæ ſuis ſtipatæ conjugibus dicata Junoni Lucinæ templa pedibus adire jubebantur. Numquid ut religionis ſic exercitationis ergò, ſancita lex iſta fuerat?

III.

QUOD ars Medica mulieribus imperat, docet idem natura belluas. Earum femellæ gravidæ licèt & ad pariendum vicinæ, nonne ſuos hic & illic errantes comitantur mares, Oves gradiendo, Cervæ paſcendo deponunt fœtus abſque moleſtiâ? Sua piſces agitanda profluenti tradunt ova; ſua quoque verſant identidem vel incubantes oviparæ. Quid quod aves cum maribus plurimæ ſummis nidificant in arboribus, ut in nido, velut in penſili lecto, pulſata flatibus ova venti motum ſe-

quantur; adeo verum eſt animal omne motu generari, motu conſervari. Hinc in hominum genere quiſquis ad exercitationes erit impiger, erit & ille ſanitatis integer morbique purus. Et quidem, labore ſi diſſipantur humores qui ſuperfluunt in corpore, humorum redundantiæ ſi mulierem magis quàm virum putas obnoxiam, feminis ideò laborioſiora quàm maribus, aut æqualia ſaltem præſcribes exercitia. Eâ ſanè de causâ quot infirmos homines utriuſque ſexûs invenias & in tenui panno, & in purpurâ decumbentes, qui feliciter uno eodemque tempore convaleſcunt, dum languida ſimilibus committunt exercitationibus corpora? Quoties viris ac mulieribus in ultimas quondam terras ſimul exportatis utile fuit exilium ſecundæ valetudinis recuperatione, quàm ſiccatis antè à bene multis pharmacorum calicibus aſſequi non potuerant.

IV.

UT corpori ſic animo ſua ſunt exercitia. Agitationes animi quis non ſentit in exercitationibus ingenii, quis variis in affectibus, quis in cogitationibus non deprehendit? Hæ ſunt exercitationes animi, hæc curricula mentis æquè nota viris ac mulieribus. Reverà, ſi ſexu carent animæ, ſi nec origine, nec agendi ratione diſpares, cur in mare, cur in feminâ diverſis illæ motibus cierentur? Vis illa mirabilis quâ diriguntur in utero molis humanæ primordia, cur in utroque ſexu ſimiles ad informandos fœtus ingenii non aptaret cerebri loca quæ frequentat animus? An alius in viro, alius in muliere typus hominis? Uterque nonne conditus ad Creatoris imaginem, nonne rationis compos & intelligentiæ? Proinde politicarum rerum ſicut & artium liberalium cognitio feminis non minor quàm viris, quaſi patrimonii loco, relicta eſt. Eas ſi plerumque lex removet à publicis & civilibus officiis, an quia legis authores ſunt viri, qui regiminis & imperii ſui ſocias mulieres non ferunt, non patiuntur haud ignari; quid ubique femina poſſit? Nimirum cum ſemel eſt admiſſa mulier in optimatum conciliis, omnium ſæpè voluntates & ſtudia rapit ad ſe neceſſitate quâdam amabiliter imperioſâ, perſuadet ſi proponit, impetrat ſi petit. Demùm quid hominum mentes acuit & exercet ſolertiùs, quid edaces eorum curas fallit ingenioſiùs, quàm cordatæ mulieris blanda collocutio? Si quos pietate graves, ſi auſterè ac religioſè degentes viros hodiè ſuſpicimus, veneramur, quàm frequens adhuc eſt chorus virginum in eodem ſanctitatis curriculo unà deſudantium, quas laudare facilius eſt quàm imitari. An non &

ſuis glotiatur hæc ætas mulieribus quas ut viros expolivit urbanitas, ingenii perſpicacitas erexit, prudentiæ maturitas informavit? Nec deſunt qui picturam profitentur, poeſim callent, hiſtoriam tractant, Matheſim, Philoſophiam. Extant & feminæ principes quæ mari, terrâ, domi, militiæ, populos ſapienti regunt imperio; quæ gentium, quæ Regum lites ac jurgia componunt. Ecquis poſthàc non intelligit mulieres ſapienter cogitare, cogitata utiliter exequi? Quis utrique ſexui datos à Deo ſimiles non agnoſcit igniculos, quibus vir & mulier ad ſumma quæque certatim evehuntur, quoties ambobus eadem licuit exercere ſtudia diſciplinarum?

V.

SI feminei corporis teneritatem objicis, ſi ſuſtinendis virorum exercitationibus parem negas, complures diverſi ſexûs homines paululùm circumſpice, delicatulos totidem numerabis viros quot & feminas; utroſque tamen obſervabis ad exercitia paſſibus æquis & animosè concurrere, ſi teneris ab annis ignaviam fugerint iiſdem paulatìm aſſuefacti laboribus. Sic molle puellarum corpus ordinata firmat exercitatio. Imò, robuſtum, licèt natura virum finxerit, is tamen ſuas brevì ſentit vires langueſcere, niſi frequenter exerceatur. An quoniam velut exercitatione citiùs amandantur è corpore viles alimentorum reliquiæ, ſimiliter inertiâ retinentur ſanguinis & ſpirituum commeatui moram allaturæ, undè corporis & animi ſtupor otioſorum hominum commune ſtipendium: cur non paucas affligat feminas hæc invaletudo, haud aliam ſuſpicari cauſam licet niſi deſidioſum vitæ genus, ad quod illæ ſæpiùs à viris ſe damnatas eſſe conqueruntur, an jure vel injuriâ pronunciet qui noverit utriuſque ſexûs æqualitatem? Non itaque nata mulier ut in umbrâ parietum domeſtica tantùm curet negotia, non facta conjux ut in ſolis hæreat mariti complexibus, ſed ut etiam cum viro cætera corporis & animi dividat exercitia, quibus illum non imparem docet ratio, confirmat experientia.

Ergò quæ viris, eadem mulieribus conveniunt corporis & animi exercitia.

Proponebat Pariſiis JOANNES DESCEMET, Pariſinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1757.
A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Med. Typographi, 1757.